

**AZƏRBAYCAN DÖVLƏT MƏDƏNİYYƏT VƏ
İNCƏSƏNƏT UNIVERSİTETİ
AZƏRBAYCAN MİLLİ KİTABXANASI**

**Ümummilli lider Heydər Əliyevin
anadan olmasının
93-cü ildönümünə həsr olunmuş**

**KİTABXANA-İNFORMASIYA ELMİ:
TƏDRİS VƏ TƏCRÜBƏDƏ
YENİ ÇAĞIRIŞLAR**

**BEYNƏLXALQ ELMİ KONFRANSIN
MATERIALLARI**

Bakı - 05 may, 2016-cı il

MÜNDƏRİCAT

KİTABXANAŞÜNASLIĞIN AKTUAL PROBLEMLƏRİ

Kərim Təhrov

Gələcəyə çağırış və kitabxana fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:
prioritetlər və perspektivlər..... 9

Aybəniz Əliyeva-Kəngərli

Elektron kitabxanaların inkişafı : problemlər və perspektivlər 15

İradə Tuliyyə

Kitabxana-informasiya axtarışının intellektuallaşdırılması yolları..... 19

Ədibə İsmayılova

XXI əsrin informasiya məkanında oxuculara xidmətin əsas istiqamətləri,
innovativ yeniliklərin tətbiqi təcrübəsi 23

Cavid Cəfərov

Radiotezliklə identifikasiya, 4G və Web 3.0 texnologiyaları Azərbaycan
kitabxanalarının informasiya marşrutunda 26

Gülşən Əliyeva

Təbii və süni intellekt müasir kitabxana-informasiya prosesləri kontekstində..... 40

Nigar Babaxanova

Beynəlxalq elektron kitabxana-informasiya resursları və
onlardan istifadə problemləri 43

Əminə Cəfərova

Azərbaycan ədəbi nümunələrinin beynəlxalq səviyyədə tədqiqində milli
kitabxananın fəaliyyəti..... 53

Adilə Abdullayeva

Kitabxanaçı kadrların peşəkarlığının artırılması yolları:
müasir vəziyyəti və perspektivlər 57

Nəriminə Abdullayeva

İnformasiyalaşdırılmış cəmiyyətdə kitabxanaçılıq fəaliyyətində və
təhsilində innovativ dəyişikliklər..... 63

Eldəniz Məmmədov İnformasiya cəmiyyəti və mütləqə.....	70
Kəmalə Məmmədova Kitabxana-informasiya marketinqi və onun Azərbaycan kitabxanalarında tətbiqi xüsusiyyətləri.....	75
В.П. Варакин, Н.Е. Калёнов Программный комплекс мониторинг для статистического обеспечения задач управления ЦБС БЕН РАН	78
Светлана Александровна Власова Автоматизированные системы заказа изданий в библиотеке по естественным наукам БЕН РАН.....	85
Aygün Hüseynova Avtomatlaşdırılmış kitabxana informasiya sistemlərinin kitabxanalara tətbiqi	91
Samirə Cəlilova Kitabxanaçıların peşə fəaliyyətinin artırılmasında “Mədəniyyət haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun rolu.....	95
Tamilla Əsgərova Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində təhsil prosesinin kitabxana-iiformasiya təminatının müasir vəziyyəti və perspektivləri.....	100
İlker Çakmakkaya Bilgi bilimleri ve kütüphanecilik çalışmalarında kuramsal ve kavramsal yaklaşımlar üzerine	105
Mehmet Kemal Sevgisunar Türkiye’de bilgi ve belge yönetimi.....	110
Елена Викторовна Кочукова Современные технологии в практике комплектования Библиотеки по Естественным Наукам РАН	115
Güler Demir, Ayşenur Güneş Eğitim sürecinde öğrenme stillerinin yeri ve önemi: Kütüphanecilik Alanı	123
Ayşenur Güneş, Güler Demir Bilgi ve belge yönetimi bölümlerinde aktif eğitim: Model önerisi	139

Natiq Mürsəlov

Müasir mərhələdə Azərbaycanda Dövlət Kitabxana siyasətinin istiqamətləndiyi sosial sahələr: nəzəri əsaslar və elmi-metodoloji təhlil 151

Yeganə Əhmədova

Sumqayıt şəhərində əhaliyə kitabxana-informasiya xidmətinin müasir vəziyyəti və inkişaf istiqamətləri 157

Əfsanə Səfərova

Müaliə problemləri və elektron kitabxana 162

Elnur Nəzəraliyev

Kitabxana və fasiləsiz təhsil (təhsilin təşkilində peşəkarlıq problemi) 165

Vəfa Məmmədova

Akademik kitabxanalarda müasir informasiya fəaliyyətinin təşkili: ADA Universiteti kitabxanasının iş təcrübəsi əsasında 169

Könül Abdullayeva

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin kitabxanasında oxucularakı kitabxana informasiya xidməti 174

Səyyarə Məmmədova

Məktəb kitabxanaçılarının fasiləsiz təhsili və kitabxana innovasiyaları sahəsində biliklərinin təkmilləşdirilməsi 177

Günəl Bağirova-Hüseynova

Heydər Əliyev irsinin təbliği sahəsində Azərbaycan Milli Kitabxanasının elektron resurslarının rolu 181

Günəl Əhədova

Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında Heydər Əliyev irsinin rolu 184

**KİTABŞÜNASLIQ, BİBLİOQRAFIYAŞÜNASLIQ VƏ
MULTİDİSİPLİNAR TƏDQİQATLAR**

Gülbəniz Babaxanlı

AMEA Hüseyn Cavidin ev muzeyində kitabşünaslıq üzrə aparılan elmi tədqiqatlar .. 189

İmaməddin Zəkiyev

Azərbaycan kitabının inkişaf yolu 193

Tahirə Həsənzadə

Əlyazmalar institutunun elmi fondunda qorunan Hüseyn Azad Təbrizinin tərcümə əsərləri..... 198

Əli Əliyev

Azərbaycanda ilk kitab kataloqu..... 201

Rübabə Şirinova

XV əsr türk abidəsinin dünya kitabxanalarındakı nüsxələri..... 207

Adil Abdullayev

Mətbuat tarixində xeyriyyəçilik hərəkatı..... 215

Aytən Hüseynova

Mir Cəlalın əsərlərinin akademik və kütləvi nəşri..... 224

Anar Səfərli

Miniatur bədii kitabı ayanılaşdırən vasitə kimi 220

Rəna Məmmədova

“Tarixi-cahangüşai-nadiri”nin dünya kitabxanalarındakı nüsxələri..... 230

Xəyalə Hacıyeva

“Müstəqilliyimiz əbədidir” çoxcildliyinin tərtibi xüsusiyyətləri və ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan kitabxanaçılıq elminin inkişafında rolu 235

Mehriban Cəfərova

İnformasiya cəmiyyətində bibliografiya işinin təşkili və vebliografiyalar 242

Aygün Hacıyeva

Oxucuların informasiya təminatında Azərbaycan Milli Kitabxanasının cari bibliografik nəşrlərinin rolu 248

Təranə Rüstəмова

Azərbaycan bibliografiyalarının inkişafında yeni tendensiyalar 252

Arzu Çələbi

“Qarabağ” göstəricisi diyarşünaslıq üzrə bibliografik resursun tərkib hissəsi kimi 254.

Validə Həsənova

Naxçıvan folkloru: bibliografik təhlil..... 258

Yasəmən Sadıqova

Azərbaycan Milli Kitabxanasında arxeologiya və etnoqrafiya üzrə sənəd
kütləsinin yerləşməsinin bəzi məsələləri 262

İradə Əliyeva

Azərbaycanda ekologiya üzrə bibliografik resursların müasir aspektləri..... 267

Aysel Cəbbarova

Azərbaycanda Bibliografik fəaliyyətin meydana gəlməsi və inkişafı 273

Günəl Hacıyeva

Məmarlıq və İnşaat sahəsinin kitabxana-informasiya təminatının
təkmilləşdirilməsi yolları 278

Vüsal Məmmədov

Azərbaycana aid internet resurslarda muğamla bağlı başlıca informasiya
mənbələri 282

Aygün Səfərova

Azərbaycanda kitabxanaların vahid bibliografik təsvir standartının tətbiqi
problemləri və perspektivləri 287

Sevda Kərimova

Biznes mühiti və elektron informasiya resursları 291

Günay Məmmədova

“Vikipediya”- müasir, elektron ensiklopedik bibliografiya və istifadəsinə dair
təkliflər..... 295

Sevil Əliyeva

Dünya və Azərbaycan ədəbiyyatında multikultural dəyərlər 298

Hacı Qasımlı

Azərbaycanda elmi kitabxanaların xarici ədəbiyyat üzrə nadir nəşrlər fondu
diyarşünaslığa dair mühüm mənbə kimi..... 302

Eldəniz Elman oğlu Məmmədov
BDU Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi,
«Kitabxanaşünaslıq» kafedrası və
ADMİU Kulturologiya fakültəsi, müəllim
eldaniz@hotmail.com

İNFORMASIYA CƏMİYYƏTİ VƏ MÜTALİƏ

Açar sözlər: Bibliopsixologiya, informasiya böhranı, informasiya cəmiyyəti, elektron nəşr, kitab nəşri, mütaliə, mütaliə pedaqogikası, mütaliə psixologiyası, mütaliə sosiologiyası.

Ключевые слова: Библиопсихология, информационный кризис, информационное общество, электронное издание, издательство книг, чтение, педагогика чтения, психология чтения, социология чтения.

Bu məqalədə informasiya cəmiyyəti, onun formalaşmasına səbəb olan informasiya böhranı, o cümlədən informasiya cəmiyyətində yeni qiraət məhsulu sayılan elektron nəşrlər və onların, ənənəvi çap məhsullarından fərqli olaraq, insanların mütaliəsinə necə təsir etməsi, həmçinin mütaliənin sosiologiyası, pedaqogikası və psixologiyası məsələlərindən bəhs olunur.

Sivilizasiyanın inkişafı tarixində məlumatların, biliklərin gələcək nəsillərə ötürülməsi problemi insan zəkasının, elmi-texniki tərəqqinin inkişaf səviyyəsindən asılı olaraq müxtəlif vasitələrlə həll olunmuşdur. Lakin XXI əsrin başlanğıcında bəşəriyyət mühüm problemə üzləşmişdir, belə ki, nəsil-dən-nəslə ötürülməsi nəzərdə tutulan biliklərin artımı ilə ondan qat-qat çox olan məlumat axını arasında uyğunsuzluq - informasiya böhranı yaranmışdır. Məhz bunun nəticəsidir ki, üçüncü minilliyin ideologiyasının əsasını informasiya cəmiyyətinin qurulması məsələləri təşkil edir.

İnformasiya cəmiyyəti (İC) elə bir cəmiyyətdir ki, burada ictimaiyyətin əsas fəaliyyəti informasiyanın, xüsusən də onun ən yüksək forması olan biliklərin müasir informasiya texnologiyaları vasitəsi ilə toplanılması, emalı, saxlanması və yayılmasına əsaslanır.

Bu xüsusda 2003-cü ilin 10-12 dekabr tarixlərində İsveçrənin Cenevrə şəhərində keçirilən «İnformasiya Cəmiyyəti üzrə Dünya Sammiti»nin fəaliyyət planında qeyd olunan bəzi məsələlərə nəzər salaq [9]:

➤ «Milli elektron strategiyalar çərçivəsində ahılların, məhdud imkanlı şəxslərin, uşaqların, hər şeydən öncə, ictimai diqqətdən kənar uşaqların, həmçinin əlverişsiz şəraitdə yaşayan əhali qruplarının xüsusi ehtiyaclarını ödəmək, o cümlədən onların maarifləndirici, qanunverici və inzibati qaydalara uyğun olaraq informasiya cəmiyyətinə tammiqyaslı qoşulmasının təmin olunmasına nail olmaq» (C2 bölməsi, 9/e bəndi);

➤ «Savadsızlıq probleminin aradan qaldırılması məqsədi ilə insanlara informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadəni asanlaşdırmaq üçün qiymət nöqtəyi-nəzərdən sərfəli texnologiyalar və mətnsiz kompüter interfeysləri hazırlamaq» (C2 bölməsi, 9/g bəndi);

➤ «Elmi informasiyanın bütün ölkələrdə ədalətli əsaslarla və münasib qiymətlərlə əldə olunmasını təmin etmək məqsədi ilə elektron nəşriyyat, diferensial qiymətləndirmə və açıq giriş fəaliyyəti sahəsində təşəbbüsləri stimullaşdırmaq» (C7 bölməsi, 22/b bəndi) və s.

Göründüyü kimi, 2003-cü ildə Cenevrə şəhərində keçirilmiş «Informasiya Cəmiyyəti üzrə Dünya Sammiti»ndə yeni minilliyin fəaliyyət planında nəzərdə tutulmuş bu və ya digər məqsədlərə çatmaq üçün informasiya texnologiyalarının imkanlarından istifadə edilməsi əsas vəzifə olaraq qəbul olunmuşdur.

İnsanlar informasiya böhranı ilə əlaqədar olaraq cəmiyyətdə mövcud olan problemləri daha səmərəli üsullarla həll etməyə çalışmışlar. Bu cəhətdən informasiya cəmiyyətinin formalaşmasına təsir edən əsas amillərdən biri olan kitab nəşri sahəsində də böyük dəyişikliklər baş vermişdir. Belə ki, tarixi zərurət kağız çap məhsulları ilə yanaşı elektron qiraət məhsullarını (həmçinin elektron nəşr və yaxud informasiya-nəşriyyat texnologiyalarını) meydana gətirmişdir. Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyev cənabları 12 yanvar 2004-cü il tarixli «Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında» və «Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının nəşri haqqında» sərəncamlarında ümummilli əhəmiyyətli bu nəşrlərin kağız üzərində çapı ilə yanaşı, eyni zamanda, elektron informasiya daşıyıcıları əsasında və internet mühitində hazırlanması işlərini bir vəzifə kimi müvafiq qurumların qarşısına qoymuşdur. Etiraf etmək lazımdır ki, möhtərəm cənab prezidentin məhz bu sərəncamları respublikada elektron nəşr texnologiyaları sahəsində həyata keçirilməsi zəruri olan elmi-praktiki işlərin əsasını qoydu.

Bəs informasiya cəmiyyətinin əsas qiraət məhsulu sayılan elektron nəşrlər, ənənəvi çap məhsullarından fərqli olaraq, insanların mütaliəsinə necə təsir edir?! Bu problemi hansı bilik sahəsi öyrənir?! Gəlin bu məsələyə qısa nəzər salaq.

Elektron nəşr texnologiyaları müxtəlif növ məlumatların yaradılması, yadda saxlanması, birləşdirilməsi, onların istifadəçilərə çatdırılması və qavranılması texnologiyalarının məcmusundan ibarətdir.

Kağız üzərində olan nəşrlərin istifadəçisi yalnız oxucudursa, elektron nəşrlərin istifadəçisi oxucu olmaqla yanaşı, eyni zamanda, həm dinləyici, həm də tamaşaçı ola bilər. Bəzi elektron nəşrlər istifadəçilərə interaktiv formada ünsiyyəti də təmin edirlər. Həmçinin əgər adi kitab formatı çap məhsulunun enini, hündürlüyünü, qalınlığını və sairəni xarakterizə edərsə, elektron nəşrlərdə format informasiyanın təsvir olunma formasını göstərir.

Məlumdur ki, mütaliə şəxsiyyətin öz mənəvi tələbatına müvafiq psixoloji fəaliyyətdir. O, elmi və bədii sözlə mənəviyyətə təsir göstərmək, mənəviyyət sahibini real, məqsədyönlü və xeyirxah fəaliyyətə sövq etmək, əxlaqi keyfiyyətlər aşılamaqla bütövlükdə cəmiyyətin, eyni zamanda hər bir fərdin ayrı-ayrılıqda həyatında müstəsna əhəmiyyətə malikdir [3].

Bildiyiniz kimi, cəmiyyətdə insanı mütaliəyə cəlb edən səbəblər haqqında kifayət qədər müxtəlif fikirlər söylənilmiş, tədqiqatlar aparılmışdır. Lakin bunu ilk dəfə müstəqil bilik sahəsi kimi dünya elmi müstəvisinə çıxaran, klassik rus kitabxanaşünaslığında kitabxanaçılığın fəlsəfi problemlərinə dair böyük və dərin nəzəri irs qoymuş şəxsiyyətlərdən biri, görkəmli rus alimi Nikolay Aleksandroviç Rubakin (1862-1946) olmuşdur. O, bütün mənalı həyatını kitab, oxucu və mütaliə problemlərinə həsr etmiş və bunun nəticəsidir ki, «Bibliopsixologiya»nın (yunan. «biblion» - kitab və «psyche» - ruh + «logos» - təlim) əsasını qoymuşdur. Bu problem N.A.Rubakin yaradıcılığının qızıl xəttidir [7].

N.A.Rubakin birinci rus inqilabının (1905-1907) iştirakçısı olması səbəbi ilə 1907-ci ildə Rusiya imperiyasından İsveçrəyə mühacirət etmişdir. O, burada 22 oktyabr 1916-cı ildə

Jan Jak Russo adına Cenevrə pədaqoji institutunda «Bibliopsixologiya» bölməsini açmağa müvəffəq olur. 1929-cu ildə isə İsveçrənin Lozanna şəhərində Beynəlxalq Bibliopsixologiya İnstitutunun əsasını qoyur. N.A.Rubakin 280-ə yaxın kitab və kitabçanın, 350-dən çox elmi məqalənin müəllifidir. Onun «Kitablar arasında», «Oxucu və kitab psixologiyası» əsərləri bibliopsixologiya dair geniş yayılmış elmi ədəbiyyatlardandır [8].

N.A.Rubakin öz əsərlərində «Bibliopsixologiya»ya iki fərqli elmi tərifi vermişdir [8]:

I. «Bibliopsixologiya kitabçılıq işini əhatə edən sosial mühit (zaman və məkan) şəraiti ilə əlaqədar inkişaf və tənəzzül prosesinin psixologiyasıdır».

II. «Bibliopsixologiya sosial psixoloji təsir haqqında elmdir».

Kütləvi oxu (mütaliə), əsasən, kitabxanalarda baş tutan böyük bir proses olduğundan N.A.Rubakin kitabxanayı «Bibliopsixologiya»nın əsas tədqiqat obyektini kimi qəbul etmişdir, bu nöqteyi-nəzərdən, istər sovet, istərsə də rus kitabxanasünaslıq elmində «Bibliopsixologiya»ya «Kitabxana psixologiyası» elmi kimi yanaşılsa da, müəllifin öz əsərlərində bu elmə verdiyi təriflərdən də görüldüyü kimi, bu kökündən yanlış fikirdir. Məncə, bu elm sahəsinə «Mütaliə psixologiyası» kimi yanaşmaq daha doğru olardı.

Hal-hazırda cəmiyyətdə kitabla ünsiyyət, çap və elektron nəşrlərin qavranılma formaları barədə müxtəlif fikirlər söylənilsə də, mütaliə nəzəriyyəsi, onun elmi-metodoloji xüsusiyyətləri elm aləmində hələ də formalaşmaqdadır. Bu da çox güman ki, mütaliənin bir çox elmlərin maraq dairəsinə daxil olmasından, həmçinin informasiya cəmiyyətində mütaliə (qiraət) prosesinə həm oxucu, həm də istifadəçi nöqteyi-nəzərdən yanaşma prinsipindən irəli gəlir. Bununla yanaşı, mütaliə nəzəriyyəsinin əsas tədqiqat istiqamətləri müəyyənləşdirilmişdir. Bunlar: mütaliə sosiologiyası, mütaliə pədaqogikası və mütaliə psixologiyasıdır [3].

Mütaliə sosiologiyası - cəmiyyətdə qiraət prosesi ilə əlaqədar fəaliyyətə aid olan sosial faktları və qanunauyğunluqları öyrənən xüsusi sosioloji bilik sahəsidir. Mütaliə sosiologiyasının əsas məsələləri - sosial-iqtisadi və siyasi şəraitdə qiraət prosesinə olan ehtiyacları aşkar etmək, oxucu (istifadəçi) marağının sosial xüsusiyyətlərinin əsaslarını və mədəni hadisələr sistemində qiraətin insan varlığının daxili dünyasının formalaşmasında başlıca mövqeyini müəyyən etməkdir.

Mütaliə pədaqogikası - ümumi pədaqoji və sosial-mədəni problem kimi, cəmiyyətdə qiraət prosesinə olan səyləri artırmaq üçün istifadə olunan elmi ifadə; xüsusi pədaqoji bilik sahəsidir. Bu, əlavə təhsil və maarifləndirici fəaliyyət kontekstində, hər hansı bir əhəmiyyətli mövzuda mütaliə (qiraət) prosesinə dair pədaqoji metodların axtarılması və öyrənilməsidir. Bütün bunlarla bərabər, sistemli mütaliənin elmi-nəzəri, həmçinin təcrübə əsaslarının işlənilib hazırlanması, onun həyata keçirilməsi yollarının müəyyənləşdirilməsi, mütaliənin daha çox keyfiyyət göstəricilərinin aşkar edilməsi problemləri də mütaliə pədaqogikasının tədqiqat obyektlərindəndir.

Mütaliə psixologiyası - qiraət bacarığının formalaşması, ədəbiyyatın qavranılıb dərk edilməsi, mütaliəyə dair psixoloji proseslərin və hüquqi vəziyyətlərin rol və xüsusiyyətlərini, onların qiraət məhsullarının keyfiyyətindən və şəxsiyyətin psixoloji xüsusiyyətlərindən asılılığını öyrənən bilik sahəsidir.

Qanunauyğun haldır ki, mütaliə psixologiyası insanın psixoloji xüsusiyyətlərindən, şəxsiyyətin özünəməxsus müxtəlif xarakterik cəhətlərindən çox asılıdır. Belə ki, istənilən qiraət

məhsulunun seçilməsi, onun dərk edilməsi və qiymətləndirilməsi həmin insanın (oxucunun, istifadəçinin) mütaliə tələbatından, mütaliə marağından, onun mütaliə mədəniyyətinin və zövqünün inkişaf səviyyəsindən çox asılıdır.

Göründüyü kimi, mütaliə məsələlərini tədqiq edən bilik sahələrinin - mütaliə sosiologiyası, mütaliə pedaqogikası və mütaliə psixologiyasının başlıca məqsədi qiraət məhsulunun təbliğini, yayılmasını, insanlar (oxucular, istifadəçilər) tərəfindən mənimsənilməsini, onların (oxucuların, istifadəçilərin) maraqlarına, sorğu və tələblərinin səviyyələrinə müvafiqliyini, mütaliənin forma və üsullarını tədqiq etməkdir.

Beləliklə, insanların informasiya əldə etmək üsullarından biri olan mütaliə istər informasiya cəmiyyətində, istərsə də bundan əvvəlki dövrlərdə insanların qiraət etmək tərzləri və motivlərinə, eyni zamanda yaş, peşə, cins, sosial faktorlara görə təsnifləşdirilmişdir. Bu məsələni tədqiq edən bilik sahələri, əsasən, mütaliə prosesinin psixoloji mexanizmini, fərdi-psixoloji, fikri proses kimi spesifik xüsusiyyətlərini, elmi araşdırmaya daha çox ehtiyacı olan qavrayış və digər idrak proseslərinin (diqqət, hafizə, təfəkkür, təxəyyül) sistemli mütaliəni şərtləndirən amillər kimi öyrənilməsi məsələlərini əhatə edir. Həmçinin bu bilik sahələri insanı (oxucunu, istifadəçini) bütün xüsusiyyətləri ilə birgə kompleks halda tədqiq edərkən, eyni zamanda, bu problemin digər tədqiqat obyektləri olan kitabı, digər ədəbiyyatı və elektron nəşr məhsullarını, onların struktur komponentlərini və qavranılması tərzini, eləcə də bədii və elmi qavrayışın psixoloji aspektlərini də yaddan çıxarmır.

ƏDƏBİYYAT

1. Xələfov A.A. İnformasiyalaşdırılmış cəmiyyətin xüsusiyyətləri və problemləri // Respublika. – 2002. – 17 aprel.
2. İsmayilov X.İ. Kitabxana-informasiya texnologiyaları: Dərs vəsaiti. Bakı, 2009, 319 s.
3. Rzayev S.M. Kitabxana xidməti: Dərslik. Bakı: BUN, 2008, 337 s.
4. Астапович Е.Г. Библиотечная технология: основы библиотечной технологии: учебное пособие. М.: Изд-во Моск. гос. ин-та культуры, 1991, Ч.1, 54 с.
5. Библиотечное обслуживание: учеб.-метод. Пособие / Т.В.Дергилева; Гос. публич. науч.-техн. б-ка Сиб. отд-ния Рос. акад. наук; Новосиб. гос. пед. ун-т. – Новосибирск: ГИПНТБ СО РАН, 2010, 136 с.
6. Пилко И.С. Информационные и библиотечные технологии: учебное пособие. СПб.: Профессия, 2006, 342 с.
7. <http://orthography.academic.ru/2078/%D0%B1%D0%B8%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BE%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F>
8. <http://psyfactor.org/lib/bibliopsy.htm>
9. <http://www.ifap.ru/library/book193.pdf>

Э.Э.Мамедов

ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЩЕСТВО И ЧТЕНИЕ

Резюме

В этой статье говорится об информационном обществе, об информационном кризисе, ставшем причиной его формирования, в том числе об электронных публикациях, которые являются новыми продуктами чтения в информационном обществе, об их влиянии на процесс чтения в отличие от традиционных печатных изданий. В статье также рассказывается о вопросах социологии, педагогики и психологии чтения.

Eldaniz Mammadov

INFORMATION SOCIETY AND READING

Summary

In this article is spoken about the information society, and about information crisis which led to its formation, including the electronic publications that are read by new products in the information society, their impact on the process of reading as opposed to the traditional printing publications. The article also discusses the issues of sociology, pedagogy and psychology of reading.

Keywords: *Bibliopsychology, information crisis, information society, electronic publishing, book publishing, reading, reading pedagogy, reading psychology, reading sociology*